

בעולם הספריות והספרנות

בערך מכלל התושבים. במספר זה כלולים 4 מיליון קוראים שנרשמו בספריות בשנות המלחמה.

כשני מיליון ספרים נאספו באנגליה לטור בת הספריות שנחרבו או ניווקו באירופה. עד סוף מרס 1945 נהרסו באנגליה בעקב ההפצצות 59 ספריות, 105 ניווקו קשה, 300 ניווקו מעט.

הקאטאלוג בצורת כרטיסים נדפסים של ספרית הקונגרס בואשינגטון יצא לאור (בצילום) ב־170 כרכים בפורמאט פוליו קטן. ההוצאה הראשונה — 425 טפסים — נמכרה כולה ועתה מכינים מהדורה שניה.

ספרית המוזיון הבריטי מוציאה כעת בשנה 4000 ל"ש לקניית ספרים, 6000 ל"ש פחות מתקציבה בזמן שלום. הספריה הלאור מית בפאריס מוציאה לתכלית זו 16.000 דולר לערך, ואילו ספרית הקונגרס קונה ספרים ב־500.000 דולר לשנה.

כ־4000 ספריות, ובהן 17 מיליון ספרים, נחרבו בידי הגרמנים ברוסיה, מהן — 3000 כבר נפתחו מחדש.

לפי ידיעות רשמיות המגיעות ממוסקבה יתוקנו עד סוף 1946 הריסותיהן של כל הספריות ואז יגיע מספר הספריות ל־11.000 בערך.

בתכנית החומש החדשה של רוסיה תופסת את מקומה גם הספריה. לפי תכנית זו יגיע מספר הספרים שבספריות רוסיה ל־63 מיליון, מהם 10 מיליון בספריה הממלכתית שב־מוסקבה ו־10 מיליון בספריות סלטיקוב־שדרין שבלנינגרד. כ־10.000 ספרנים יחונכו בבתי־ספר לספרנות. על 22 בתי־ספר לספרנות הקיימים כעת יווספו בשנה הבאה עוד 10. כאלף ספרנים בעלי השכלה גבוהה יוסמכו בשני מוסדות ספרניים מיוחדים במוסקבה ובלנינגרד.

כתוספת לרבעון *Jewish Social Studies* חוברת יאנואר 1946, הופיעה רשימה של אוצרות תרבות יהודיים שבארצות הכיבוש הנאצי לעדיהם, ובה פרטים על מצב האוצרות (ספריות, מוזיונים, ועוד) בזמן שלפני הכיבוש. הרשימה מכילה 704 ערכים.

הפרופסור שלום בארון, יושב־ראש הוועדה האמריקנית לקימום הריסותיהם של מוסדות התרבות היהודיים באירופה, הודיע על רישום 3 מיליון חצי ספרים וחמשת אלפים כתבי־יד וספרים יקרי־מציאות שנשדדו בידי הנאציים מתוך 430 ספריות, ארכיונים ושאר אוספים יהודיים.

בידי מאכס שטרייכר, אחיו של צורר היהודים הנודע יוליוס שטרייכר, נמצא אוסף ספרים עבריים יקרי־מציאות ששוים כמיליון דולר.

ברבעונה של ספרית הקונגרס בואשינגטון, כרך 3 מס' 2, נדפסה סקירה על הספרות העברית החדשה בא"י, שנרכשה על־ידיה בשנים האחרונות. מסקירה זו אנו למדים שספרית הקונגרס שוקדת לכנס אצלה את רוב הספרים העבריים היוצאים לאור בארץ־ישראל.

ד"ר ד. צ. בנעט, מרצה לפילוסופיה וספרות ערבית באוניברסיטה העברית, נתמנה זמנית למנהל בית־הספרים הלאומי והארץ־ניברסיטאי, במקום פרופ' ג. וייל העוזב בראשית אוקטובר את המשרה הזאת. ד"ר בנעט היה בשנים 1924—1937 מנהל המחלקה המדעית בבית־הספרים הלאומי האוניברסיטאי.

ב־500 ערים וכפרים באנגליה, לערך, קיימות ספריות עממיות שמספר הספרים בהן הוא כ־28 מיליון.

כ־10 מיליון קוראים רשומים בספריות היבזוריות שבבריטניה הגדולה, שהם 20%